????? ?????

?????? ?? ????? ????

??????????????? (? ??) ????? ?????? ???? ???? ????? – PDF (??? ???????)

??????? ???? ???? · Wednesday, June 22nd, 2016

?????? ????? ?? ?????

?_??????????????????

نو هامون

۰۳ سه شنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۵

چیستی و چگونگی مساله اجتماعی

کانون حق پرستند: فقر،جرم و جنایت،مهاجرت، بیکاری،بیماریهای مقاربتی، سقط جنین،خیابان‌ش فروشی، مسابقی چون‌ه سوء استفاده‌و بدرفتاری با زنان و کودکان با سوء مصرف الکل و مواد مخدر،حقوق افراد از کار افتاده ذهنی و جسمی،حقوق حیوانات آزمایشگاهی و حیات وحش و محیط زیست با انفجار جمعیت و بی عدالتی ... و یا رواند انسان گسیخته آزمایشات علمی و نظامی،جنگ و تجارت اسلحه،جرایم حقوق مدنی همچون جنس گرایی و نژادگرایی و یا جرایم یقه سفیدان... همگی از انواع مسائل اجتماعی هستند.

آنچه را ما مسائل اجتماعی می نامیم ترایبی است از مسائل ناشی از شرایط ناموزون شده در درون یک یا تعدادی از اجتماعات محلی کوچک.

بطور کلی در خصوص مسایل اجتماعی توافقی وجود ندارد. شاید یک مساله اجتماعی برای من و شما کاملا تعریفی حقارت دادنده باشد در نتیجه واکنانی حقارت نیز خواهد داشت. مسائل اجتماعی به شرایط اجتماعی و افرادی که در آن شرایط قرار میگیرند معطوف است.

در تعریف مساله اجتماعی باید چهار نکته را در نظر گرفت:

۱. ما زمانی واژه مساله اجتماعی را به کار میبریم که ثبات دهیم چیزی افتاده است و این یک امر اتفاق عمومی است. یعنی شرط مساله اجتماعی این است که ناظر بر شرایطی منفی باشد.

۲. نکته دوم دشواری و جدی بودن مساله اجتماعی میباشد. با این توضیح که مساله اجتماعی باید ناظر بر شرایط شایع و گسترده ای باشد.بدین معنا که باید در بر گیرنده و آسیب زننده به تعداد بسیاری از افراد جامعه باشد و صرفا مشکل انفکی از افراد جامعه نباشد.

۳. در تصور مساله اجتماعی همواره مقداری نگاه خودسیاه وجود دارد.یعنی شرایطی که تصور این وجوه دارد که در آن راهی برای تغییر وجود دارد.

ادامه در همین صفحه

علی آتشی

فعال فرهنگی

خاورمیانه در برابر خود

مانیفور است که خاورمیانه ای جماعت، ناتوانی اش در ساختن یک زندگی بسامان و اجتماع کارآمد را همواره به دستان نامرئی و نیروهای موذی و افسانه ای وامی گذارد و همه نابختیاری ها و نابهروزی هایش را بر سر دیگری می کوبد. فراتفکنی و مسوولیت ناپذیری این مردمان، حاصل یک نگرش سطحی و تحلیل عقیم اما همه گیرست که تقریبا همه مطرح جامعه را بی نیاز از یک نگاه عمیق به این کارمایی ها کرده. ذهن ساده اندیش همواره به دنبال آنست که آب تعمیدی بیابد و دامن خود را سرا تگ دارد. این سخن حتی میان سوادپیشگان نیز مرسوم بوده است که خیانت و شیادی بیگانگان، سبب همه یا بخش عمده ای از ناکامی ها و واپس ماندگی های مردم خاورمیانه است. اصولا در حوزه فرهنگی خاورمیانه، "دیگری" همواره نقش پررنگ و انفاذناپذیری را در موتوشت مردم بازی کرده است و کمتر کسی پیدا شده که نگاهی فراگیرتر و عمیق تر به پدیده عقب ماندگی خاورمیانه داشته باشد.

"دیگری" در جغرافیاهای زمانی و مکانی خاورمیانه صبغه ای از شکلی به شکل دیگر، دست به دست می شده است. در دوره ای در الجزایر به شکل استعمار فرانسه ظهور می کرده است. و در زمانی دیگر در شبه جزیره عربستان به شکل امپراتوری عثمانی در می آمده است. اینکه نقش "دیگری" در موتوشت مردم خاورمیانه به چه شمایلی حضور داشته اهمیتی چندانی ندارد. مهم آن است که حضور بیگانگان در طول ادوار تاریخ خاورمیانه حالا دیگر بدل به یک باور کلیشه ای یا به قول داریوش شایگان یک بت ذهنی شده است. تقریبا به اتفاق آرا ایرانیان بر این باورند که همه ناکامی هایشان در طول تاریخ حاصل استبداد حاکمان و استعمار بیگانگان است. پاکستانی ها هم بخشی از جغرافیای فرهنگی خاورمیانه هستند. بگانه دلیل عقب افتادگی شان را خیانت غرب و خصوصت هندی ها پس از استقلال خود می دانند. این دیگری، در عراق و لبنان و مصر هم با اشکال و نام های مختلف، بگونه ای بسیار پررنگه حضور داشته است. باور به پدیده دشمن و هراس از آن، حالا دیگر به بخشی از خاطره قومی مردم خاورمیانه تبدیل شده است.

اما در صورت بندی تاریخ خاورمیانه نقش بیگانگان تا چه میزان در متن حضور داشته است؟ این از مقولوبات علم جامعه شناسی است که هیچ پدیده ای در خلا شکل نمی گیرد. اساسا هیچ پدیده تاریخی تک عاملی نیست. پدیده های اجتماعی در متن جامعه و در پیوند با دیگر پدیده ها معنا می گیرند.

اگر این سخن را درست بگیریم که «گذشته، طومار گذشوده زمان حال است» یا نگاهی وسیعتر به تاریخ خاورمیانه در می یابیم که جنگ های فرقه ای، پیشینه ای به قدمت تاریخ داشته اند. بی انصافی است که جنگ های فرقه ای و مذهبی در عهد غزنویان و صفویان را هم به بیگانگان نسبت دهیم. واقعیت آنست. شیعه کافی های سلطان محمود غزنوی و سخت گیری های سلاطین صفوی نسبت به اهل تسنن، در زمانی رخ داده است که هنوز کوبنیک کلمب، بگنگ دنیا را کشف نکرده بود و مهمونیسم و استعمار روباه پیر هم پاپاندان به ایران باز نشده بود. اعتقاد به نقش بیگانگان چه به عنوان عامل نیرو بخش و چه به عنوان نیروی نجات بخش، در حقیقت نادیده گرفتن مکانیسم های اجتماعی و سیاسی و نیز ارائه میلیون ها انسان خاورمیانه ای است. تجربه دویست ساله اصلاحات در ایران هم به دلیل نادیده گرفتن همین مکانیسم جامعه شناختی ناکام مانده است. اصلاح خواهان در طول دو قرن اخیر هیچگاه به صورت جدی به دلایل عقب افتادگی جامعه ایران نپرداخته اند و صرفا در صدد یافتن یک میان بر و درمانی برای این بیماری بوده اند. حقیقت آنست که نقش استبداد و استعمار بیگانگان به عنوان دلایل عقب افتادگی ما، پارادرمانی افراطی شده ای هستند که فقط با آنها می توان نقش "خود" را تبرئه کرد.

نیروهای بیگانه به عنوان «دشمنان قسم خورده» در رقم خوردن تاریخ خاورمیانه آنقدرها پررنگ نبوده اند که پدیده های فرهنگی و اجتماعی مثل پوپولیسم - خرافه گرایی- بی همتی و علم گریزی نقش داشته اند. در حقیقت تقدیر خاورمیانه به واسطه ی یک رشته ضادهای خود ساخته رقم خورده است. بگانه راه برون رفت خاورمیانه از منجلاب فقر، جنگ، مهاجرت، فساد و افراط گرایی، به جای اتهام وارد کردن به دیگران، بازاندیشی و نگاه عمیق به رفتارهای فرهنگی و جامعه شناختی خودمان است.

خاورمیانه ای باید بدانند مسوئیت ناپذیری، محصول نگاه فقط و قدری به پدیده های اجتماعی است؛ چیزی که وقت آن رسیده به صورت جدی با آن روبرو شوند

یک انجرایزی به جای اتهام خلوفشد، نقش استعمار فرانسه باید در آینه از خود بپرسد چگونه است که پنجاه سال از ترک الجزایر توسط ارتش فرانسه می گذرد اما هنوز انجرایزی ها قادر نبوده اند یک اقتصاد شرافتمندانه برای مردمانشان بنا کنند. یک عراقی باید از خود بپرسد حتی اگر غربی ها هزینه کمپریدهای انتحاری را تامین می کنند چه کسانی حاضرند آنها را به خود ببندد و در بازار مملو از جمعیت، خاموش را بکشد. یک ایرانی باید از خود بپرسد چگونه «خاتمی محبد، دارای خالی از منابع طبیعی را ظرف یک مدت کوتاه به یک اقتصاد توطیعر تبدیل کرد اما پس از گذشت چهار دهه از انقلاب و خروج غرب و نیروهای وابسته اش هنوز خیل مهاجرت مغزها به سوی اروپا روانه است. یک مورخی باید از خود بپرسد پیاده نظام «امش از میان چه کشورهایی خود را به حلب و کوبانی رسانده اند.

رفتارهای اجتماعی نیازمند تحلیلهای نظام مند و علمی هستند. پاسخ های خلق السامه و عاطفی هیچ گاه مشکل گشای نابسامانی های خاورمیانه نیستند؛ گو اینکه تا کنون نبوده اند. خاورمیانه ای باید بداند مسوئیت ناپذیری، محصول نگاه فقط و قدری به پدیده های اجتماعی است؛ چیزی که وقت آن رسیده به صورت جدی با آن روبرو شوند.

ادامه از همین صفحه

شرایطی که به دست انسان ها ایجاد شده و باید توسط انسان ها نیز تغییر کند یعنی پارامترهایی چون: غلط بودن، مشکل زا بودن،شایع بودن و قابل تغییر بودن در آن متبهوه باشند.

۵. چهارمین نکته در این تعریف، معتقد بودن به تغییر مساله اجتماعی میباشد و یقین داشته باشیم که این تغییر منطقی است.

پس اگر شرایطی مشکل زا وجود داشته باشد و بصورت پیوسته تکرار گردد و امکان تغییر در این شرایط نیز باشد در نتیجه باید شرایط را تغییر داد.

اما محل مناقشه ما در این مقاله چگونگی و ماهیت ایجاد تغییر و ابزار آن میباشد که باید به همان اندازه نیاز به تغییر، منطقی باشد و این موضوعی است که از خود تغییر مهم تر است و محل بحث جامعه شناسان، روانشناسان و دولتمردان نیز همواره بر سر همین موضوع بوده و هست.

اصولا مسائل اجتماعی درباره دو جنبه کاملا مهم زندگی اجتماعی انسان وجود دارند:

۱. درباره شرایط عینی و افراد

۲. درباره تعاریف ذهنی و مفاهیم

در صورت کلی عاملان فعال با مسائل اجتماعی بصورت شرایط عینی سر و کار دارند و غفلت از درک مفاهیم ذهنی و تعاریف است که معمولا در چگونگی ایجاد تغییر و واکنش به آنها همواره با مشکل روبرو میشویم.زیرا تعاریف متفاوت بوده و گاه چگونگی مقابله با مسائل اجتماعی به گونه ای سلیقه ای و بر حسب نگاه بالا به پایین و دستوری انجام شده که در اجرای آنها از توانی نهفته در دولتها نیز استفاده میشود. چیزی که بیانگر خاص جوامع جهان سومی میباشد.حال آنکه تغییر باید با درک جمعی و خواست اکثریت جامعه همراه باشد.یعنی آنچه در ابتدای مقاله شرح داده شدرا: حل تغییر نیز باید به اندازه احساس نیاز به تغییرمنطقی باشد.در غیر اینصورت تنها اتفاقی که خواهد افتاد پر رنگ کردن مساله و اشاعه آن در جامعه خواهد بود.

جون گارانی و در تحلیل مسائل اجتماعی ، نوشته دانیلن لوزیک، ترجمه نیما مهدیار

سعیده مهدی زاده

فعال فرهنگی

ضرورت هدفمندسازی فعالیتهای پرورشی در مدارس

با سوال شروع می کنم سیستم آموزشی جاری در کشور ما چقدر دانش آموزان را برای یک زندگی واقعی آماده می کند؟ این سیستم برای دانش آموزانی که نیروی متخصص جامعه فردا را تمی سازند، مثلا آنهایی که در آینده به حرفه کشاورزی، تجاری، فصایی و... مشغول خواهند شد چه ره آوردی دارد؟ آنها در خلال دوره طولانی تحصیل خود، چه تجربیات کاربردی کسب خواهند کرد؟

برجسته شدن نامناسب علوم پایه، حجیم و تخصصی شدن نابجای محتوای آموزشی مدارس، گره کور کنکور و آزمون های ورودی متعدد که چتر خود را تا مرز مهدهای کودک گسترانده اند همه و همه به سرگردانی برنامه ریزان حوزه آموزش و پرورش گواهی می دهد و زنگ خطری جدی برای سیستم آموزشی کشورمان محسوب می شود؛ سیستم آموزشی که در آن عمده توجهات به کشف استعدادهای درخشان و پرورش نخبگان علمی معطوف شده است فارغ از این واقعیت که بدنه اصلی هر جامعه ای را افراد متوسط آن جامعه خواهند ساخت نه نخبگان؛ اگر پیکر یک جامعه را به آناتومی بدن انسان تشبیه کنیم، نخبگان بمثابه سر و سایر اندام‌زیمانند. تنه، دست ها و پاهای آن پیکر خواهند بود. مباد روزی که جامعه ما دری بزرگ بر پشتی لاغر و نحیف داشته باشد.

در چنین شرایطی غنی کردن برنامه های پرورشی در مدارس، مناسب با نیازهای روز جامعه ضروریتی انکار ناپذیر است؛ راه حلی که می تواند تاثیر بسزایی در رشد همه جانبه دانش آموزان داشته باشد، به استعدادهای تک تک افراد در زمینه های مختلف فرصت رشد دهد و زمینه را برای ایجاد جامعه ای پویاتر، با نشاط فکری بالاتر فراهم کند. برجسته تر کردن فعالیت های پرورشی و جهت دهی به این فعالیت ها به سمت و سوی نیازهای واقعی جامعه برنامه ریزی دقیق علمی و بلندمدت را می طلبد.

آموزش و پرورش فرصت طلایی رشد جامعه در ابعاد مختلف اجتماعی و فرهنگی است و پتانسیل بالایی جهت حل ریشه ای بسیاری از معضلات جامعه را داردو یکی از مشکلات پیچیده امروز کشورما مشارکت پایین شهروندان در امر حفاظت ازمحیط طبیعی و محیط زیست است. از انجایی که سلامت محیط زیست ارتباط تنگاتنگی با سلامت جسم و روان افراد جامعه دارد تکوین دیدگاه مبتنی بر تکریم طبیعت و حفظ ذخائر طبیعی، برای نسل آینده امری لازم و اجتناب ناپذیر است. ترویج فرهنگ محافظت از محیط زیست یکی از زمینه هایی است که می توان در قالب فعالیت های پرورشی در مدارس به آن پرداخت تا بدین شکل نسلی تربیت کنیم که حس مسئولیت پذیری بیشتری در قبال محیط زیست و منابع طبیعی داره و شاهد آن باشیم که از دل این نسل مدیرانی برآیند که مفهوم توسعه پایدار را درک کرده اند و به آن باور دارند. یکی از طرح های موفق و قابل اجرا در مدارس، طرح "محیط یار دانش آموز" است که طی آن دانش آموزان با سرفصل هایی مهم در حوزه محیط زیست چون بازیافت، مصرف بهینه آب و انرژی و ضرورت حفظ تنوع گونه های گیاهی و جانوری آشنا می شوند. در این طرح دانش آموزان با انجام فعالیت هایی تکمیلی و جذاب در عمل شاهد کاربرد آموخته های خود خواهند بود؛ فعالیت هایی چون تفکیک زباله از مبدا؛ بازدید از مناطق حفاظت شده محیط زیستی به هدف آشنایی با گونه های در معرض خطر؛ مدیریت مصرف آب و انرژی در مدرسه و... انجام فعالیت های پرورشی هدفمند این چنینی نه تنها به بلوغ فکری جامعه در زمینه ای خاص منجر می شود بلکه زمینه شکوفایی خلاقیت و افزایش حس اعتماد به نفس را در دانش آموزان فراهم می سازد؛ دانش آموزانی که شاید در آینده از طبقه نخبه و متخصص جامعه نباشند اما شهروندانی آگاه و مسئولند.

انجام فعالیت های پرورشی هدفمند، این چنینی نه تنها به بلوغ فکری جامعه در زمینه ای خاص منجر می شود بلکه زمینه شکوفایی خلاقیت و افزایش حس اعتماد به نفس را در دانش آموزان فراهم می سازد

خلیج فارس

۴ سه شنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۵

با پایان مرمت و بازسازی

حیات دوباره مدرسه تاریخی «سعادت»

عملیات بازسازی این مدرسه تاریخی با ۲ میلیارد تومان اعتبار و پس از ۱۸ ماه به پایان رسید. روندهایی از مدرسه سعادت بوشهر پس از بازسازی، حیات دوباره ای به این بنای تاریخی بخشید. قسب ضبه ۱۱ اردیبهشت ماه ۹۵ با حضور مسئولان استانی و کشوری از بنای بازسازی شده مدرسه سعادت روندهایی شد؛ بنایی که حدود ۱۱۰ سال پیش در دوره قاجار توسط برادران معلمات پایه گذاری شد و اولین مدرسه جنوب ایران به سبک جدید بود. بهسازی و مرمت این بنا یکی از خواسته های فرهنگیان و دوستداران بناهای تاریخی بوشهر بود که نهایتا با پیگیری میراث فرهنگی استان از شهریور ۹۳ با اعتبارات استانی کلید خورد و نهایتا همزمان با روز ملی خلیج فارس روندهایی شد. این مدرسه ۱۶۱۰ مترمربع زیربنا و ۱۹۰۰ مترمربع فضای باز دارد که عملیات بازسازی آن ۲ میلیارد تومان اعتبار و پس از ۱۸ ماه به پایان رسید. در آئین روندهایی از این مدرسه که با حضور شماری از شهروندان و اهالی فرهنگ و هنر برگزار شد، معاونان توسعه مدیریت و امور استان های

سازمان میراث فرهنگی کشور به همراه مسئولان استانی حضور داشتند/ منبع: خلیج فارس

همایش خلیج فارس؛ محیط زیست و مردم برگزار شد

دکتر حسین دلشب در حاشیه همایش "خلیج فارس، محیط زیست و مردم" خبر داد: یکی از برنامه های سال ۹۵ اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر، اجرای طرح مدیریت مناطق تحت حفاظت می باشد که از طریق انجام این مطالعه به زون بندی (پهنه بندی) براساس ظرفیت اکولوژیک منطقه پرداخته خواهد شد و زون های تفرجی و گردشگری مشخص و براساس دستورالعمل دفتر زیستگاه های سازمان حفاظت محیط زیست، اقدام و عمل خواهد گردید. خوشبختانه در این راستا استان بوشهر پیشتاز بوده، به این دلیل که جناب استاندار: آقای دکتر سالاری طی یک تفاهمنامه با ریاست سازمان حفاظت محیط زیست ؛ خانم دکتر ابتکار و اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر هزینه انجام این مطالعات را طی یک دوره ۵ ساله که هر سال یک فاز مورد مطالعه طرح مدیریت زیست محیطی آن انجام خواهد شد، تعهد نموده است. که در سال ۱۳۹۴ پارک دریایی دیر تکمیل انجام گردید که نقشه های آن در اختیار این اداره کل می باشد. و برای سال ۱۳۹۵ نیز پارک ملی دریایی نایبند تصویب گردیده و هزینه توابه پرداخت شده که مطالعات آن در حال انجام می باشد و طی یک دوره یک فی دو ماه به سرانجام می رسد.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان بوشهر در ادامه افزود: بحث گردشگری پایدار در راستای اقتصاد مقاومتی و اقتصاد سبز می تواند ضمن ایجاد اشتغال پایدار باعث ارتباط بین انسان و طبیعت گردیده که ارزشهای نهفته آن در معرض دید بیننده قرار می گیرد و زمینه ایجاد حفاظت از محیط زیست در گردشگر و جوامع محلی پیدار می شود. البته هماهنگوری که در کنفرانس خبری با رسانه های استان بوشهر به مناسبت روز زمین پاک مطرح نمودم: در استان بوشهر یکی از بهترین و مهمترین کارهای بزرگی که درحال انجام می باشد و به دستور استاندار محترم نظارت بر بخش زیست محیطی مطالعات آن زیر نظر این اداره کل انجام می گردد: طرح آمایش سرزمین است که نحوه ارتباط انسان و فعالیت و فضا را در استان مشخص می نماید و در نهایت باعث می شود که تمام فعالیت های توسعه ای در مکان مخصوص به آن فعالیت و براساس ظرفیت محیطی انجام گردد.

قابل ذکر هست که همایش خلیج فارس؛ محیط زیست و مردم روز شنبه ۱۱ اردیبهشت ماه ۹۵ ساعت ۹:۳۰ صبح در محل سالن اجتماعات اداره کل حفاظت محیط زیست با حضور دکتر ترشیجی؛ معاون محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست برگزار شد. این همایش در راستای بزرگداشت روز ملی خلیج فارس می باشد که در آن سازمانهای مردم نهاد انجمن حیات سبز نیاز و انجمن تجوم و محیط زیست و انجمن اقلیم پاک به بیان تجربه های زیست خود در حوزه خلیج فارس پرداختند و کارگاهی برای دانش آموزان مستانی توسط انجمن طرح سرزمین برگزار شد. در ضمن رییس صنف صیادان بوشهر و رییس شبکه سمن های محیط زیستی استان بوشهر هم به بیان نگاهی در حوزه خلیج فارس پرداختند.

خلیج فارس در حصار ندانستن ها

احسان عابدی

رئیس مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر)

در اینجا ضمن تبریک بمناسبت روز ملی خلیج فارس، در راستای فعالیت مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) به عنوان یکی از مراکز پژوهشی تابعه پژوهشگاه ملی اقیانوس نامی و علوم جوی کشور توضیحاتی ارائه بفرمائید؟ و بفرمایید که اساساً مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) در جهت گراییدانست روز ملی خلیج فارس چه اقداماتی انجام داده است.

مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) از مراکز پژوهشی تابعه پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۸۹ افتتاح و به صورت رسمی مشغول فعالیت های علمی و پژوهشی است. این مرکز به عنوان مرکزی فنی و تخصصی به مطالعه در زمینه های مختلف علوم دریایی و اقیانوس از جمله زیست شناسی دریا، شیمی و محیط زیست دریا، زمین شناسی دریا و فیزیک و مهندسی دریا در خلیج فارس می پردازد و به واسطه برخورداری از امکانات آزمایشگاهی، تجهیزات اندازه گیری میدانی و تولیدی علمی و ترم افزاری از اهمیت ویژه ای در کشور به خصوص در استان بوشهر برخوردار است. همانگونه که مستحضرید از ۲۰۰۰ کیلومتر خط ساحلی خلیج فارس بیش از ۱۶۰۰ کیلومتر آن تحت حاکمیت جمهوری اسلامی ایران است که پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی به عنوان نماینده علمی جمهوری اسلامی ایران بر روی دریا ها و اقیانوس ها از طریق مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) مشغول پایش، اندازه گیری و ارائه گزارش نتایج در سطح تخصصی و عمومی است. درست است که حوزه فلیمی و گستره جغرافیایی تسلط و فعالیت های پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی شامل خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر است اما این فعالیت ها محدود به این مناطق نبوده و می تواند شامل سایر مناطق دریایی و اقیانوسی نیز باشد.

در همین راستا و در جهت گرامیداشت روز ملی خلیج فارس، مهمترین اقدام این مرکز در صبح ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ مصادف با این روز ملی، پاکسازی سواحل خلیج فارس در اسکله جلالی بندر بوشهر و همچنین محوطه اسکله بود. در این اقدام علاوه بر پرسنل مرکز، خانواده پرسنل و دوستداران محیط زیست دریایی خلیج فارس مشارکت و همکاری داشتند.

با توجه به عملکرد پژوهشی تحقیقاتی مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) بر روی خلیج فارس، آیا تعهداتی در قبال فعالیت های ساحلی و دریایی در استان بوشهر می توانند از نتایج این فعالیت ها جهت توسعه پایدار در خط ساحلی خلیج فارس به خصوص در استان بوشهر بهره مند شوند؟

یکی از وظایف نهادهای علمی در کشور ارائه خدمات و رفع نیاز های پژوهشی ارگان ها، نهاد ها و سازمان های مختلف کشور است. هم اکنون این مرکز در استان بوشهر از جایگاه علمی مناسبی برخوردار است و با سازمان های مرتبط تعامل نزدیکی برقرار نموده است. در مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) سعی بر آن بوده که طرح های انجام شده متناسب با نیاز کشور و استان بوشهر تعریف و اجرا شود. در این راستا طرح های زیست محیطی مختلفی بر روی سواحل و آب های محدوده جزر و مدی منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس شمالی صورت گرفته که در واقع می تواند پیوست زیست محیطی مناسبی قبل از راه اندازی منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس شمالی باشد. این مرکز آمادگی لازم جهت هرگونه همکاری با سازمان های دولتی و غیر دولتی در زمینه مشاوره و اجرای طرح های پژوهشی در خلیج فارس دارد.

با توجه به سابقه علمی- تحقیقاتی این مرکز در زمینه مطالعات خلیج فارس، به نظر شما چالش هایی که هم اکنون خلیج فارس با آن ها دست به گریبان است کدامند؟

پاسخ به این سوال مقداری پیچیده و نیازمند واکاوی اساسی است. اما آنچه به اختصار می تواند گفت این است که خلیج فارس در حصار ندانستن ها گیر کرده است. درک این موضوع که اکوسیستم های دریایی و اقیانوسی متفاوت از اکوسیستم های خشکی هستند بسیار حائز اهمیت است. که حاشیه ریاله ندانستن ها از همین جا آغاز می شود. چگالی آب ۸۰۰ برابر بیشتر از هوا است. ویسکوزیته آب ۶۰ برابر هوا است. توانایی آب در عبور صوت ۴ برابر هوا است. مقاومت الکتریکی آب ۱۰ برابر کمتر از هوا است. توانایی جذب نور آب بیشتر از هوا است و از ۳۱ شاخه موجودات فقط ۱۱ شاخه آن ها در خشکی دیده می شوند که ۱ شاخه آن بومی خشکی است در حالی که ۲۹ شاخه دیگر در آب ها وجود دارد که ۱۴ شاخه آن بومی محیط آبی است. یکی دیگر از این تفاوت های مشخص بین دریا و خشکی، وجود پلانکتون ها در ستون آب است. خصوصیتی منحصر به اکوسیستم های آبی که کاملاً مغلوب انسان خشکی زی است و هزاران تفاوت دیگر که در حوصله این گفتگو نمی گنجد. بنابراین دو محیط با خصوصیات کاملاً متفاوت، نمی توانند عملکرد مشابه ای داشته باشند.

اما مشکلات ما برای هر دو محیط دریایی مشابه و ناگزیر است. باید بدانیم که تاثیرپذیری و تاثیرگذاری اکوسیستم های آبی مانند خلیج فارس به مراتب بیشتر از محیط خشکی است. انسان خشکی زی به صورت ناچیز آلوده ای در سواحل و دریا ها دست به تخریب می زند و چنان گوی سبقت از دیگری می رباید که گویی مسابقه و مدال افتخاری در کار است و شگفتا که در مسابقاتی این چنینی پس از ارائه گزارش های از سوی متخصصین علوم دریایی و اقیانوسی، مسئولان مربوطه هر یک به نوعی در هوای این فاجعه دردناک بانگ، هوا سر می دهند و در نشان دادن مسئولیت این نامسامانی و نامتجاری متضمر را دیگری می دانند بدون آنکه لحظه ای به عملکرد خود فکر کنند یا اینکه بخواهند این معضل را حل کنند.

موارد ذکر شده در مقیاس کلان عنوان گردید اما حواره مصداقی وجود دارد که عمدتاً شامل عدم مدیریت صید و صیادی، صید بی رویه و خارج فصل، افزایش تلاش صیادی، عدم توجه جدی به تکثیر و پرورش آبزیان آب شور، ورود پساب های صنعتی، کشاورزی و شهری، تخلیه آب توازن کشتی ها، ایجاد و تخلیه انواع آلودگی ها به دریا، خشک کردن سواحل، اشغال و احداث در فضای پس کرانه ای، دریاخواری، افزایش تردد های دریایی و ایجاد بنادر و اسکله های بدون مطالعه می باشد.

حضرتعالی چه اقدامی را در جهت رفع چالش های مذکور ضروری می دانید؟

چالش هایی که خلیج فارس با آن ها روبرو است، چالش هایی دو وجهی اند در یک وجه اکثر این چالش ها حافظ محیط زیست خلیج فارس و در وجه دیگر آن توسعه و کسب درآمد ملی قرار دارد. هر دو وجه ضروری اند و حذف هر کدام غیرممکن است. از نظر اینجانب مهمترین اقدامی که در این وضعیت به سود و فایده است، درک مفهوم توسعه پایدار درهرو و سپس اجرای این مفهوم در تمامی طرح های عمرانی و توسعه ای است. در این راستا اقداماتی از جمله افزایش توان علمی و پژوهشی کشور در زمینه علوم دریایی و اقیانوسی، فرهنگ سازی و افزایش آگاهی بخش دولتی و بخش عمومی و تقویت توان سازمان های مردم نهاد با سازمان های غیر دولتی در زمینه افزایش فعالیت های مردمی جهت حفاظت از محیط زیست دریایی خلیج فارس بسیار لازم و ضروری است.

در این راستا حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی سیاست های کلی محیط زیست را ابلاغ و ایجاد نظام یکپارچه ملی محیط زیست، جرم انگاری تخریب محیط زیست و تقویت دیپلماسی محیط زیست را در ۱۵ بند به تفصیل تشریح نمایند. به نظر اینجانب رعایت و اجرای این سیاست های ابلاغی می تواند وضعیت زیست محیطی کشور را متحول نماید.

در پایان بفرمایید که چرا مراکز تحقیقاتی مانند مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس (بوشهر) که به عنوان مکمل بخش های اجرایی هستند و می توانند به عنوان یک بخش راهبردی کمک رسان دستگاه های اجرایی در استان باشند، به قدرت مورد توجه دستگاه های اجرایی در بحث خلیج فارس قرار می گیرند؟

پاسخ این پرسش را بایستی تزه مسئله های اجرایی جستجو کرد. اما در این زمینه اطمینان داریم که نتایج حاصل از مطالعات علمی ما می تواند راهگشای بسیاری از مسائل و مشکلات مربوط به خلیج فارس باشد اگر مورد توجه و استقبال قرار گیرد. به نظر اینجانب این یک خلأ قانونی است. قانون گذار بایستی برای رفع این خلأ قانون وضع کند تا برخورد های سلیقه ای با این حوزه نگردد. به عبارت دیگر بایستی قانونی وضع شود که تمامی مسئله های اجرایی ملزم به استفاده از نتایج مطالعات مراکز تحقیقاتی گردند. هم اکنون ما بیشتر شاهد تک روی ها و عدم استقبال از نتایج مطالعات مراکز علمی هستیم که وضعیت کنونی حاصل همین تفکر است.

زیست بوم

مساله شناسی استان بوشهر؛ ریزگردها

حسین دانشپ/ دکتری محیط زیست

سازمان بهداشت جهانی در اخرین گزارش خود، آلودگی هوا را مهمترین عامل محیطی مرگ در دنیا دانسته و اعلام کرده است از هر هشت مورد مرگ در دنیا یک مورد مربوط به آلودگی هواست. پدیده گرد و غبار یکی از مشکلاتی است که در چند سال اخیر در اثر پدیده خشکسالی و دخالت های بشری و استفاده غیر منطقی از مرزبین و تخریب، آن در حال گسترش می باشد. طوفان های گرد و غبار رویدادهای طبیعی هستند که به طور گسترده در سرتاسر جهان در مناطق خشک و نیمه خشک اتفاق می افتند. از آنجا که ایران با مساحتی حدود ۱۶۵ میلیون کیلومتر مربع در جنوب غرب آسیا و در نوار خشک جهان واقع شده است، فلات مرکزی آن به عنوان یکی از محروم‌ترین مناطق خشک جهان با این مسئله مواجهه است. بر اساس نقشه مناطق خشک جهان در اقلیمی جهانی بیابان زایی که توسط یونپ در سال ۱۹۹۷ به چاپ رسیده است، ایران به جز مناطق محدودی از شمال و غرب کشور که دارای اقلیمی مرطوب و نیمه رطوب می باشد، بقیه سطح کشور در رده مرزبین های خشک قرار دارد. بر اساس آمار سال ۲۳۷۷ که توسط سازمان جنگلها و مراتع کشور منتشر شده است، بیش از ۸۰٪ از وسعت کشور در قلمرو اقلیم خشک و نیمه خشک قرار دارد. از مجموع ۹۰ میلیون هکتار از اراضی مرتعی در کشور، ۱۶ میلیون هکتار آن را مراتع بیابانی تشکیل می دهند که مبدت، در معرض فرسایش بادی قرار دارند و به عنوان کانون های بحرانی محسوب می شوند. با توجه به اینکه علاوه بر منشاء های خارجی و منشاء های داخلی که منطقه وسیعی از جمله

ادامه در همین صفحه

ریزگردها؛ مساله ای برای سلامت شهروندان استان بوشهر

این واعظ زاده
گزارشگر ویژه آوای هامون

هوا اصلی ترین و اساسی ترین عامل حیات جانداران بر روی کره ی خاکی می باشد که باید برای حفظ پاکیزگی آن مورد توجه بسیار واقع گردد.

چند سالی است که ریزگردها وقت و بی وقت برای ساکنان جنوب و جنوب غرب کشور به خصوص استان بوشهر، استان خوزستان و استان های همجوار ایجاد زحمت می کنند که این مزاحمت ها در فصول گرم سال چند برابر می شود تا جایی که گاه برای روزهای متوالی مردم را از امور اداری مانند اشتغال، تحصیل و انجام بسیاری از کارهای ضروری روزمره باز داشته و عرصه ی زندگی را بر شهروندان تنگ می نماید.

وجود ریزگردها از دو منشا داخلی و خارجی سرچشمه می گیرد که هم از طریق کشورهای همسایه (عراق و عربستان سعودی) و هم به دلیل فرسایش خاک، خشکسالی، برداشت بی رویه از طبیعت و ... که در حاشیه ی برخی شهرها و روستاهای استان ایجاد می گردد، ورود می کند.

از جمله ایجاد و پیامدهای خطرناک این ذرات آلاینده ی هوا می توان به کاهش میدان دید، عفونت های ریوی، اختلالات تنفسی و قلبی، عامل ابتلا به بیماری های چشمی، برونشیت و ... اشاره نمود.

مطابق شاخص استاندارد آلاینده ها در هوا، میزان ذرات معلق در هوا از صفر تا ۵۰ میکروگرم بر مترمکعب خوب، از ۵۱ تا ۱۰۰ متوسط، از ۱۰۰ تا ۲۰۰ ناسالم و اگر این میزان بیش از ۳۰۰ میکروگرم بر مترمکعب شود، شرایط آلودگی هوا در وضعیت خطرناکی قرار خواهد گرفت.

بر اساس مطالعات سازمان بهداشت جهانی، افزایش ۱۰ میکروگرم در مترمکعب در میانگین سالانه ذرات معلق در هوا، یک درصد میزان مرگ و میر را افزایش می دهد و این در حالی است که ۳.۵ درصد مرگ و میرهای ناشی از مشکلات تنفسی به علت رویارویی مداوم با آلاینده ها می باشد.

دکتر محمود طلیمی، رییس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بوشهر توضیح می دهد: « استان بوشهر به سبب شرایط جوی و فصلی، مستعد رخداد توفان گرد و غبار است. خشکسالی، فقدان پوشش گیاهی، نابابداری جوی در دشت های همجوار و انتقال انتی و قائم ذرات گرد و خاک و تشدید آن به دلیل دخل و تصرف های بی رویه، موجب اثرات سوئی بر سلامتی، بهداشت، تولید، تراوری، تشدید آلودگی ها و مواردی از این قبل شده که همه این ها بحثی از حقیقت است. »

طلیمی در خصوص راه حل مقابله ای و کنترل ریزگردها چنین بیان می کند: « نرمه‌ی نیست که برای حرکت صحیح و رفع معضل قبل از هر چیز باید نقشه راه داشت؛ اولویت ها را باید شناخت و برنامه عملیاتی داشت؛ بودجه ریزی نتیجه محور، نظارت و کنترل و ارزیابی و از همه مهم تر حرکت های مردمی، بسیجی و مدیریت جهادی واهگشا را در دستور کار قرار داد. گرچه با اتخاذ روش های یاد شده می توان در کوتاه مدت نیز بر مشکل غلبه کرد اما مجموعه فعالیت ها نشان از حرکتی کلان را دستیجو ندارد.

دو دسته برنامه برای مقابله با این پدیده وجود دارد: برنامه های کوتاه مدت و بلند مدت. برنامه کوتاه مدت همان مانع پاشی کانون های گرد و غبار است. اما در برنامه باید مدت مهم ترین راهکار، مدیریت صحیح آب، در همه ی زمینه ها است و اگر نگاهی جدی به این مبحث داشته باشیم قطعا مشکلات کرد و غباری نیز به حداقل خواهند رسید. از جمله تغییر الگوی کشت و نوع آبیاری در کشاورزی نقش به سزایی در مصرف بهینه آب دارد. مدیریت تالاب ها و احیای آن ها، اجرای طرح های بیابان زدایی، جنگل کاری و پوشش مناطق مستعد کانون گرد و غبار در دراز مدت می توانند کمک کننده باشد. »

صادق پورسالم؛ رییس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بوشهر در پاسخ به آوای هامون مبنی بر اقدامات صورت گرفته از سوی اداره محیط زیست بوشهر، اظهار می دارد: « کارگروهی متعاقب کارگروه استانی مقابله با ریزگردها با حضور اقارشناسان منابع طبیعی و جهادکشاورزی شهرستان در این اداره تشکیل گردید و طی آن چندین نقطه اصلی ایجاد ریزگرد در شهرستان مشخص و ضمن ارایه راهکارهای لازم جهت برطرف نمودن این نقاط، گزارش مبسوط آن برای ارایه در کارگروه استانی ارسال گردیده است که طی این گزارش، اراضی اطراف گناوه، ریز و سرگرد، شمال سعدآباد و شرق شبانکاره از جمله این کانون ها می باشند. »

پورسالم افزود: « کاشت درخت، مانع پاشی و ایجاد بوته زار و جنگل کاری از جمله اقدامات پیش بینی شده برای مقابله با این ریزگردهاست.

لازم به ذکر است مانع طبیعی شهرستان در این نقاط تفاوت های مختلفی در این خصوص داشته و بسمت این مناطق را کاهش داده است. »

رضا پرتوی سنگری؛ مدیر شبکه غیر دولتی زیست محیطی و منابع طبیعی استان بوشهر در ارتباط با دلایل ایجاد این پدیده می گوید: « خلق بروز پدیده گرد و غبار، خشکسالی های متناوب، مدیریت ناعادلانه منابع آب توسط کشورهای همسایه غربی و شرقی، خشک شدن تالاب ها، دریاچه ها و آب بندانا ها، چرای بیش از حد دام و رشد پایان زایی، فقدان مدیریت جامع یکپارچه و پایدار منابع طبیعی و ... می باشد. »

وی در خصوص اقدامات تشکل های مردم نهاد محیط زیست می گوید: « سمن های زیست محیطی در این راستا در مرحله ی اول با اجرای طرح جنگلاب نسبت به کاشت نهال در تمامی شهرستان های بوشهر و خصوصا طرح آموزش حضوری در روستاهای واقع در نواحی بیابانی و کانون های اصلی ایجاد ریزگرد، با همکاری سازمان محیط زیست اقدام نموده و در مراحل بعدی به برپایی همایش و نشست های متعدد با حضور مسوولین امر و راه اندازی کمیته تخصصی در این زمینه خدمت گماشته اند. همچنین این سمن ها با حضور در مدارس و مکان های عمومی برای مخاطبین مختلف و تاثیرپذیر از این پدیده، دوره های آموزشی با هدف اطلاع از ضرر های کاهش عوارض ریزگردها، از طریق همایش های استانی و منطقه ای برگزار نموده اند. »

کاهش بارندگی و خشکی تالاب ها و رودخانه ها نیز از دیگر عوامل داخلی ایجادکننده این شرایط نامطلوب هستند که به افزایش پدیده ی بیابان زایی در مناطق جنوب و جنوب غربی کشور نیز دامن می زنند. یاد این ذرات معلق را که حاوی انواع باکتری ها، جلبک ها و کپک ها است به نقاط مختلف انتقال داده و بدین وسیله وضعیت خطرناکی برای مردمان ساکن آن مناطق ایجاد می کند.

برای جلوگیری و کاهش برخی معضلات محیط زیستی و بهداشتی می بایست مسوولان احیا تالاب ها و تامین آب رودخانه ها را در طرح ها و برنامه ریزی های شان در راستای رفع این مشکلات لحاظ نمایند.

راضیه اشجعی، کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی و از دیگر اعضای هیئت موسس انجمن اقلیم پاک اذعان می دارد: « ریز گردها در اصطلاح علمی پدیده ی طبیعی هستند که ناشی از طوفان های گرد و غبار صحراها و بیابان ها در مناطق با اختلاف فشار زیاد بلند می شود. این ذرات بسیار ریز خاک که از سیلت و رس تشکیل شده، به دلیل وزن بسیار کم می توانند مدت ها در هوا معلق مانده و مسافت های دوری را بپیمایند.

در استانا ما عامل اصلی وجود ریزگردها، موقعیت مکانی بیابان های عربستان، عراق و سوریه در غرب و جنوب غربی است. هر چند جریان باد های که از بیابان ها می وزد به عنوان یک عامل طبیعی در فرایند تولید ریز گرد نقش داشته، اما آنچه امروز پدیده مرگبار ریز گرد را شدت بخشیده، فعالیت های تاپخرانه انسان است که با فرسایش بیشتر خاک به این پدیده طبیعی دامن می زند. تشدید این روند در دهه های اخیر ناشی از استفاده بیش از حد منابع آب رودخانه های دجله و فرات در دو کشور سوریه و عراق است که با سد بستن ها غیر قانونی بر شاخه های متعدد این دو رود حاده، تالاب ها و مناطق ها درمناطق مرزی غرب کشور خشکیده شده و رسوبات نرم آن با هر جریان بادی می توانند جا به جا شود. از بین رفتن بخش زیادی از پوشش گیاهی عراق و سوریه در جنگ های اخیر، حرکت ماسه های روان و خاک های بدون محافظ از صحرای ربع الخالی عربستان را می توان از دیگر دلایل بر شمرد. »

این کارشناس ارشد جغرافیا می افزاید: « لزوم آلودگی ناشی از ریزگردها زمانی بحرانی می شود که با آلاینده های شهری و کارخانه ها، دود حاصل از سوخت های فسیلی ترکیب می گردد که فروزه اثرات آن بر جنبه های مختلف زندگی انسان از قبیل افزایش انواع بیماری های دستگاه تنفسی، اسم و آلرژی، گرمایش زمین، تغییر اقلیم، محیط زیست و رشد مرجان ها و همچنین کیفیت محصولات کشاورزی از جمله خرما و ... مشاهده می شود.

خوشبختانه استان ما به دلیل همجواری و داشتن مرزهای طولانی با خلیج فارس نسبت به استان های غربی کمتر در معرض ریز گردها است؛ چرا که دریا درصد زیادی از این گرد و غبارها را می گیرد. البته می توانیم با کاشت درختانی چون حرا، انجیر معابد، کهور پاکستانی و کهور ایرانی، بابل و ... در نوار ساحلی اقدامات پیشگیرانه ای انجام دهیم تا از شدت و سرعت باد کاسته شود. »

متولیان امر بایستی اقدامات لازم را از طریق سازمان بهداشت جهانی و تعاملات منطقه ای جهت حفظ سلامت عمومی مردم و همچنین آگاه سازی های رسانه ای را در دستور کار خود قرار داده و برای رفع این معضل حاضی اقدامات موثرتر و بوجسته تری به عمل آورند.

همانگونه که مسوولان موظف به اجرای برنامه های کارآمدتر در این راستا هستند، مردم نیز باید تمام نکات بهداشتی را برای حفظ سلامت خود و جلوگیری از ابتلا به انواع بیماری های واگیر، پیوسته رعایت نموده و به دیگران نیز گوشزد نمایند.

ادامه از همین صفحه

استانهای همجوار را تحت تاثیر قرار می دهند. در اغلب استانهای کشور فرایندهای محلی نیز موجب وقوع گرد و غبار با منشاء محلی شده که معمولا خسارتی را به همراه دارند. بدین سبب علاوه بر مطالعات ورود مرزی و منطقه ای که در ستاد ملی مقابله با پدیده گرد و غبار در دست اجرا است، قرار است با استفاده از توان علمی و اطلاعات دیدبست محلی، پروژه ای تحت عنوان " مطالعه و شناسایی محدوده کانون های مولد گرد و غبار در استانها و ارائه راهکارهای مدیریتی و اجرائی کنترل آنها " در کلیه استانها تهیه و اجرا گردد.

مناطق وسیعی از استان بوشهر که در حدود ۸۰ درصد از سطح استان را در بر می گیرد تحت منطقه اقلیم نامناسب خشک و گرم واقع شده است و تقریبا تمام نقاط شهری و بندری استان در این نوع اقلیم استقرار دارند. حداکثر دمای مطلق آن ۴۸.۷ درجه سانتیگراد و حداقل آن ۲۰- درجه و معدل متوسط سالانه استان ۲۵.۷ درجه می باشد. میانگین بارش ۲۲۰ میلیمتر است. هوای آن ۷ ماه گرم و ۴ ماه معتدل تا سرد و ۳ ماه معتدل تا گرم می باشد. قسمت چهاره باد محلی در این استان شناخت شده است. که در فصول مختلف سال وزیدن می کند.

سرچشمه اصلی ریزگردی موجود در کشور ایران در چند سال اخیر، یادمانی است که از خرداد تا شهریور ماه هر سال فعال است. این بادها از شمال خاورمیانه شکل گرفته و با گذر از کوههای ترکیه و شمال عراق، به سمت بیابانهای عراق و سوریه سرازیر می‌شود و تا خلیج‌فارس و رسیدن به آب‌های آزاد پیش می‌رود. چند سالی است که ناحیه جنوب غربی ایران خصوصا استان های خوزستان، بوشهر، فارس، کهگیلویه و بویر احمد، ایلام، کرمانشاه با پدیده گرد و غبار شدید بصورت عمده در فصل تابستان و پراکنده با فاصله کمتر در برخی از روزهای پاییز و زمستان و بهار روبرو می باشند. اما طبیعی است که این پدیده در داخل کشور نیز دارای منشأ و کانون محلی است که بایستی هریک از استانها با شناسایی آنها و بسته به نوع منطقه راهکارهای مقابله با آن را اعمال نمایند. از جمله منابع و کانونهای محلی موجود در کشور، تالاب های بزرگ و حتی بین المللی مانند هورالعظیم بوده که مشترک بین ایران و عراق می باشد و در حال حاضر بدلیل بروز پدیده خشکسالی چند سال اخیر، این کانونها تشدید گردیده و متعاقب آن سایر دیگر تالاب های داخلی نظیر پریشان، ارزن، اروميه و برخی دیگر نیز کاملا رو به خشکی رفته اند.

شناسایی کانونهای بحرانی فرسایش بادی در استان بوشهر

به طور کلی ۶ کانون بحرانی فرسایش بادی در سطح استان بوشهر شناسایی شده است. از آنجائیکه که کانون بحرانی مرکزی در سه شهرستان دشتستان، بوشهر و تنگستان، کانون بحرانی جاپانک – پهلوانکشی – بنه گز در شهرستانهای بوشهر و تنگستان و کانون بحرانی برخودون – خورموج در شهرستانهای دشتی و دیر قرار گرفته است، تعداد کانونهای بحرانی استان به ۱۰ عدد افزایش می‌یابد بنابراین در صورتی که کانون بحرانی را به صورت استانی مدنظر قرار دهیم تعداد آنها ۶ و در صورتی که به صورت شهرستانی مد نظر قرار دهیم تعداد کانون‌های بحرانی استان بوشهر برابر ۱۰ عدد خواهد بود این کانون بحرانی شامل کانون بحرانی سیاه مکان – گزاوری در محدوده شهرستان دیلم، کانون بحرانی جزیره – بندر ریگ – گناوه در محدوده شهرستان گناوه، کانون بحرانی مرکزی در شهرستان دشتستان (با کانون بحرانی جاپانک – پهلوان کلی – بنه گز پیوستگی دارد) ، کانون‌های بحرانی مرکزی و جاپانک – پهلوانکشی – بنه‌گز در محدوده شهرستان بوشهر(این دو کانون با یکدیگر پیوستگی دارند). کانون‌های بحرانی مرکزی و جاپانک – پهلوان کلی – بنه گز در محدوده شهرستان تنگستان(این سه کانون با یکدیگر پیوستگی دارند). کانون بحرانی برخودون – خورموج در محدوده شهرستان دشتی و کانون‌های بحرانی برخودون – خورموج و آبدان در محدوده شهرستان دیر می باشد

نتایج حاصل از این مطالعات و بررسی‌ها در سطح استان بوشهر بیانگر وجود ۸ منطقه تحت تأثیر فرسایش بادی در سطح استان است که یک منطقه در شهرستان دیلم، یک منطقه در شهرستان گناوه یک منطقه در شهرستان دشتستان، دو منطقه در شهرستان بوشهر ،چهار منطقه در شهرستان تنگستان، سه منطقه در شهرستان دشتی و دو منطقه نیز در شهرستان دیر می‌باشند.

لازم به ذکر است که از این مناطق هشت–گانه تحت تأثیر فرسایش بادی استان، منطقه تحت تأثیر فرسایش بادی مرکزی در سه شهرستان بوشهر ، تنگستان و دشتستان (با منطقه جاپانک – پهلوانکشی – بنه–گز پیوستگی دارد)، منطقه تحت تأثیر فرسایش بادی جاپانک – پهلوان کلی ، بنه گز در دو شهرستان بوشهر و تنگستان (با منطقه تحت تأثیر مرکزی پیوستگی دارد)، منطقه تحت تأثیر فرسایش بادی برخودون در دو شهرستان دشتی و تنگستان و همچنین منطقه تحت تأثیر فرسایش بادی برخودون – خورموج نیز در دو شهرستان دشتی و دیر قرار گرفته است.

گفتمان

حافظه تاریخی مطبوعات استان بوشهر:

آیینه جنوب (۱۳۷۳ – ۱۳۸۱) سلام جنوب (۱۳۸٤ – ۱۳۸۵)

آوای هامون: در نشاه برای روزنامه نگاری در مر عه اخیر استان بوشهر، این دو نشریه با اینکه توقیف شدند اما خاطره نسلی و حافظه جمعی خیلی از دگراندیشان و نویسندگان و فرهیختگان استان بوشهر را با خود درگیر کرده و همواره خود را بازیابی می کند. این دو نشریه که خیلی از نویسندگان شناخته شده استان در آن شروع به نوشتن کرده اند، با نحوه هنری تازه ای را در عرصه عمومی استان بوشهر وزیدن بخشیدند. تا سالهای سال بعد از انقلاب که به غیر از هفته نامه آیینه جنوب (از سال ۱۳۷۳) نشریه ای در استان چاپ نمی شد و محمد دامغ مکانی را برای نوشتن و گزارههایی فرهیختگان شکل داد و مبدع خیلی از گونه های نوشتاری مطبوعاتی در استان شد. از سوی دیگر با وزیدن فضای باز اصلاحات هم جوانان آن دوره، طلایی روزنامه نگاری نوشتند خود را با داشتن به روز شده علم‌فن روزنامه نگاری همراه کنند و نشریاتی مدرن تر و چندساحتی تر بیافرینند. از این بین حمید حوتی با به خصوص هفته نامه سلام جنوب نقطه عطفی در روزنامه نگاری حرفه ای در استان بوشهر ایجاد نمود. اتفاق خلاقانه ای که تا سالها به عنوان سمبل و نشانه ی برای روزنامه نگاری مدرن بوشهر مورد توجه قرار گرفت. این هر نام و عنوان مبدل به برند ها و اتیکت هایی شدند که حافظه تاریخی مطبوعات استان بوشهر را روشن تر می کند.

۰۷

رسانه های مجوزدار در دولت سیدمحمدخاتمی (۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴)

۱- هفته نامه آوای بهارستان| حمید آب آور ۲- هفته نامه اتحادجنوب| اکبر صابری ۳- هفته نامه بیرمی| یونس حضری ٤-روزنامه پیام صلویه|مازیار هوشمند ۵-هفته نامه پیغام| رضا محمد ٦-دوهفته نامه چشم انداز جنوب| غلامعلی قاضی زاده ۷- هفته نامه خلیج فارس | علی احمدی ۸-هفته نامه دریافلاز| غلامرضا کرمی ۹-هفته نامه دریای جنوب |عبدالله پرور ۱۰- دوهفتهنامه ساحل و سرگرمی|فریبرز اجیلی ۱۱-هفته نامه سراج ساحل |سیاسی اجتماعی فرهنگی ۱۲- هفته نامه صدای بوشهر|عبدالرسول میگلی نژاد ۱۳- پایگاه خبری طب جنوب| دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی بوشهر ۱٤-فصلنامه فرهنگ بوشهر|تخصصی علوم اجتماعی علوم انسانی ۱۵- هفته نامه لیان| شکرالله نعنازاده ۱٦- هفته نامه مغروبان|بهمن حاجات نیا ۱۷- هفته نامه نسیم جنوب|امیر حنف پور-یونس فیضی زاده ۱۸- هفته نامه نصیر بوشهر| حسن لاوری

رسانه های مجوزدار در دولت مهرورزی (۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲)

۱- دوفصلنامه مطالعات زیست محیطی خلیج فارس| دانشگاه خلیج فارس ۲- دوهفته نامه پهلوان لیان| علی فکری ۳- دوفصلنامه تحقیقات زبان و ادبیات فارسی| تخصصی علوم انسانی ۵- هفته نامه حبر بوشهر| محمدحسین زارع ۶-فصلنامه داتولی| حسین محمدعلی پور ۷-دوهفته نامه ساحل نشینان| شرکت الهام گستر امروز-اردلان امیرزاده ۸- هفته نامه شاندیز| عمومی منطقه ای جنوب ۹- هفته نامه صدای بندر| محمد مظفری ۱۰- ماهنامه عرشیان| مجله فرهنگی ۱۱- دوهفته نامه فدک| سیدکریم موسوی ۱۲- فصلنامه مدیریت زیست بوم گیاهی| تخصصی ۱۳-هفته نامه مردم جنوب| حبیب قاسمی ۱۴- هفته نامه میقات منتظران| منطقه ای جنوب ۱۵- هفته نامه نخل جنوب| شهناز بشاری

رسانه های مجوزدار در دولت حسن روحانی (۱۳۹۲ تا کنون)

۱-مجله نفت گاز و تکنولوژی پتروشیمی|دانشگاه خلیج فارس ۲-پایگاه خبری اطویل| روح اله بریدانی ۳- دوهفته نامه آیه جنوب|عروس احمدی ٤-پایگاه خبری آوای بارسیاد|اکبر عیدی ۵- دوهفته نامه آوای هامون|اسماعیل حسام مقدم ٦- پایگاه خبری اتحادخبر|اکبر صابری ۷-پایگاه خبری اخبار و وحدتم|هادی بافرزاده ۸- پایگاه خبری اخبار۲۴|محمد انصاری ۹- پایگاه خبری افق | غلامرضا احمدی ۱۰- روزنامه بامداد جنوب|سیدمالک حسینی ۱۱-پایگاه خبری بندر دیر |عبدالحمید شعرانی ۱۲- هفته نامه بوشهر امروز|مازیار هوشمند ۱۳- پایگاه خبری بوشهر ما |سیدحسین جعفری ۱٤- پایگاه خبری بوشهری ها|مازیار هوشمند ۱۵- هفته نامه به فکر شهر| ترکس محمدزاده فرد ۱٦- پایگاه خبری پرستاری گروه های آسیب پذیر|دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی بوشهر ۱۷- پایگاه خبری پیغام بوشهر|رضا محامد ۱۸- پایگاه خبری تلاش|سعید صفایی ۱۹- هفته نامه جنوب|عمومی اقتصادی سیاسی ۲۰- دوهفته نامه جنوب امروز|سیدحسین جعفری ۲۱- پایگاه خبری چنوا|ناصر نوروزی ۲۲- پایگاه خبری چهل کلاغ|محمدابراهیم حاجی نژاد ۲۳- پایگاه خبری دلگیر خبر|امید مجاهد ۲٤- هفته نامه رویداد اقتصادی|مازیار هوشمند ۲۵- پایگاه خبری سخن مردم|حبیب قاسمی ۲٦- پایگاه سلام قارياب |محمدمهدی دلاتکی ۲۷- پایگاه خبری دیر تا|محمود بکری ۲۸- فصلنامه شخصیت و تفاوتهای فردی|دانشگاه خلیج فارس ۲۹- ایگاه خبری صدای فرد|هرمن نعی رشید ۳۰- ماهنامه صنعت و انرژی|مهدی صدرایی ۳۱- پایگاه خبری فرهنگ ۱٤۰۱ |محمد نصیری ۳۲- پایگاه خبری فکرشهر |ترکس محمدزاده فرد ۳۳- فصلنامه کاربرد سنجش از دور در علوم منابع طبیعی|تخصصی کشاورزی ۳٤- پایگاه خبری کاکی خبر|وحیده لشیدی ۳۵- دوفصلنامه مطالعات زبانشناسی ادبی| تخصصی ۳٦- فصلنامه میگو و سخت پوستان|بابک فاتحیا ۳۷- فصلنامه هامون|اسماعیل حسام مقدم ۳۸- پایگاه خبری نسیم بوشهر|یونس فیضی زاده ۳۹- دوهفته نامه نسیم جنو | سیف الله حسنی پور ٤۰- پایگاه خبری نفت امروز|مازیار هوشمند ٤۱- هفته نامه نفت جنوب|عبدالحمید شعرانی ٤۲- ماهنامه نیاز بازار|شمسی فیضلی ٤۳- پایگاه خبری هامون ایران|اسماعیل حسام مقدم

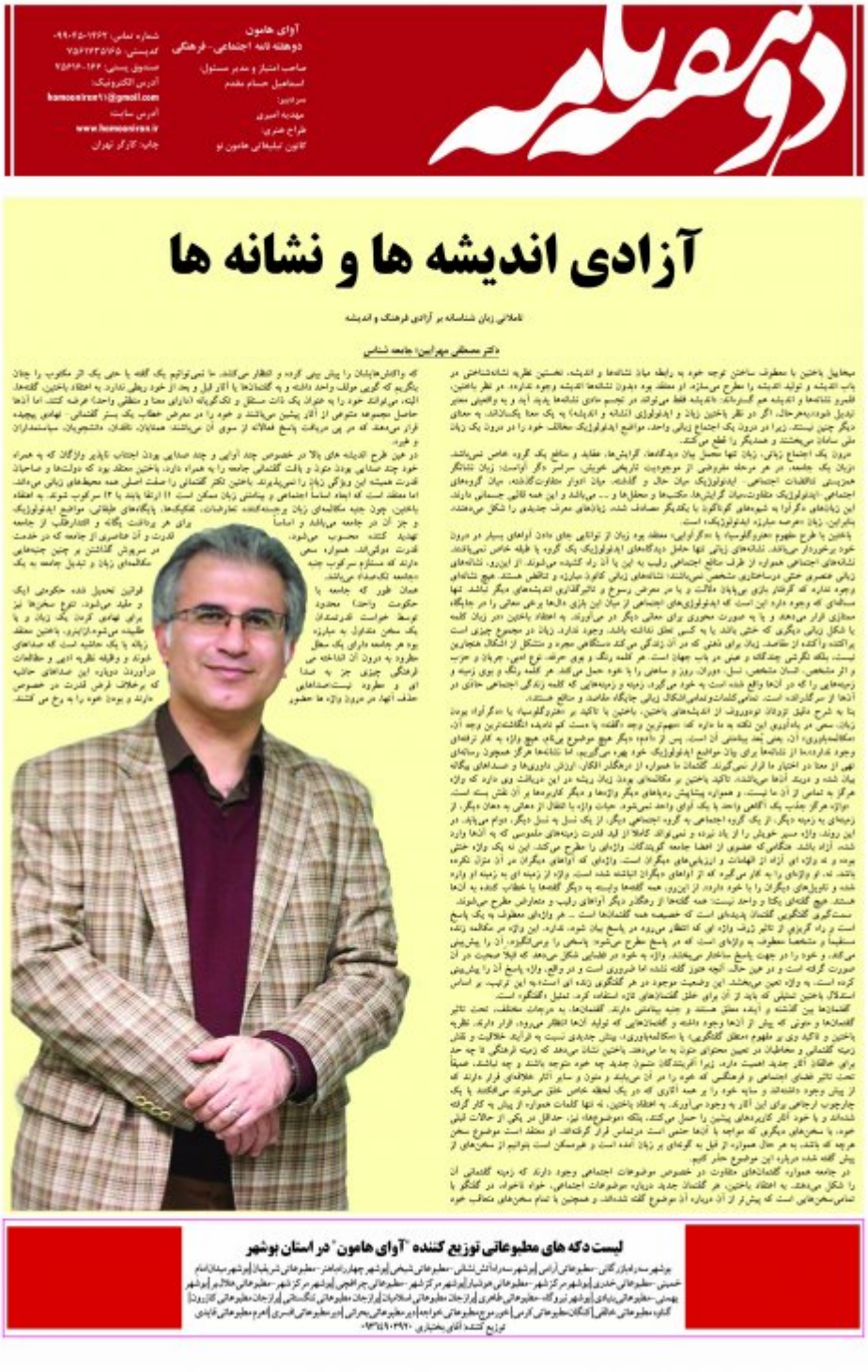

دوهفته نامه

آوای هامون
دوهفته نامه اجتماعی - فرهنگی
صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
اسماعیل حسام مقدم
سردبیر:
مهدیه امیری
طراح هنری:
کاوون تبلیغاتی هامون نو

شماره تماس: ۰۹۹۰۴۵۰۱۶۶۲
کدپستی: ۷۵۶۱۶۳۵۶۵۵
صندوق پستی: ۱۶۶-۷۵۶۱۵
آدرس الکترونیک:
hamoonirani91@gmail.com
آدرس سایت:
www.hamoonirani.ir
چاپ: کارگر تهران

آزادی اندیشه ها و نشانه ها

ناملائمی زبان شناسانه بر آزادی فرهنگ و اندیشه

دکتر مصطفی مهرآیین؛ جامعه شناس

لیست دکه های مطبوعاتی توزیع کننده "آوای هامون" در استان بوشهر

توزیع کننده آقای بختیاری ۰۹۳۱۱۹۰۳۹۲۰

This entry was posted on Wednesday, June 22nd, 2016 at 12:24 pm and is filed under ???????, ?????? ???? ???? ?????

You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. You can leave a response, or trackback from your own site.